

Rok III.

Nr. 3 (27).

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Marzec 1931 r.

T R E Ś Ć.

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

Pozycja.	Str.
23. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 27/I. 1931 roku Nr. II. 1587/31 do Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie wycieczek młodzieży na statkach „Gdynia“ i „Gdańsk“	63
24. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 26.II. 1931 r. Nr. O.-4368/31 do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższego Kursu Nauczycielskiego i Państwowego Pedagogjum w okręgu w sprawie adresowania pism do Izb Skarbowych we Lwowie	64
25. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 3/III. 1931 roku Nr. O. 5063/31 do Panów Inspektorów szkolnych, Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższego Kursu Nauczyc. i Państw. Pedagogjum w okręgu w sprawie przesyłek listowych wolnych od opłaty pocztowej	65
26. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 9/III. 1931 roku Nr. O. -5064/31 do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w okręgu w sprawie ćwiczeń szeregowych rezerwy w roku 1931	66
27. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 11/III. 1931 r. Nr. I.5322/31 do P.P. Inspektorów szkolnych, Nauczycielstwa, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochraniarskich i Państw. Pedagogjum w Okręgu w sprawie zjazdu nauczycieli robót ręcznych i rysunków	67
28. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 15/III. 1931 r. Nr. O.2356/31 do P.P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Okręgu w sprawie zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z umów	68
29. Odpis Okólnika Nr. 7 Ministerstwa Skarbu z dnia 30/I. 1931 r. L. D. VII. 51/2/31 do wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach w sprawie interpretacji przepisów rachunkowo-kasowych	68

Pozycja.	Str.
30. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 16/III. 1931 r. Nr O. 5567/31 do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Okręgu w sprawie zbiórki na „Dar Narodowy” 3 Maja	70
31. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 16/III. 1931 r. Nr. O. 5568/31 do P.P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego i Państwowego Pedagogjum w Okręgu w sprawie „Tygodnika Dziecka”	70
32. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 16/III. 1931 r. Nr. O. 5489/31 do P.P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Okręgu w sprawie „Tygodnia L. O. P.”	71
33. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 13 stycznia 1931 r. w sprawie dni, w których młodzież szkolna wyznania prawostawnego może być zwalniana od zajęć szkolnych	71
34. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie terminu prekluzyjnego do wnoszenia odwołań w sprawach emerytalnych	72
35. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.	73
36. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego) oraz ogółu nauczycielstwa wszystkich szkół podległych Ministerstwu W. R. i O. P. w sprawie zezwolenia na zbieranie składek wśród młodzieży szkolnej i nauczycielstwa na zakupienie okrętu handlowego	74
37. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Liceum Krzemienieckiego w sprawie zbierania składek wśród młodzieży szkolnej	74
38. Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu W. R. i O. P. w sprawie uzyskania dokumentów osobistych od władz sowieckich	75

B. (Szkolnictwo powszechne).

39. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dn. 17/III. 1931 r. Nr. 755/31 do P.P. Inspektorów Szkolnych, Kierowników (czek) i nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu w sprawie podniesienia stanu wychowania fizycznego w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Lubelskiego	77
40. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 17/III. 1931 r. Nr. I-5115/31 do Panów Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie konkursów na posady	79
40. Ruch służbowy Kuratorjum Okręgu Szkolnego	80
42. Komunikaty urzędowe	82

Część nieurzędowa.

Dwie książki	88
Wydawnictwo, które winno się znajdować w bibliotece każdej szkoły w Okręgu	90
Abiturjenci szkół powszechnych	90
Z jasnych chwil	91
Konkursy	92
Ogłoszenia	92

A. (Zarządzenia ogólne).

23.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 27 I. 1931 r. Nr. II. - 1587/31

do Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych
oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu.

w sprawie wycieczek młodzieży na statkach „Gdynia“ i „Gdańsk“.

Zamieszczonym poniżej komunikatem zechcą Dyrekcję zainteresować nauczycielstwo i młodzież. Gdyby na terenie Okręgu Szkolnego zebrala się wystarczająca ilość zgłoszeń, Kuratorjum mogłoby się podjąć pertraktacyę z dyrekcją „Żegluga Polskiej“ celem zorganizowania zbiorowej wycieczki szkolnej.

Odpowiedzi Kuratorjum oczekuje najpóźniej do dn. 30 kwietnia rb.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO
„ŻEGLUGA POLSKA”

Gdynia, dnia 22 grudnia 1930.

—
Dyrektor Zarządzający
Ru/M.

Żegluga Polska urządza od 3 lat wycieczki do portów cudzoziemskich Bałtyku na swoich statkach „Gdynia“ i „Gdańsk“, przyzem dotąd udzielaliśmy te statki przed i po sezonie (maj, czerwiec, wrzesień) na wycieczki zbiorowe, urządzone przez nasze organizacje społeczne, zaś w sezonie chodził s.s. „Gdynia“ ze zwykłymi pasażerami, indywidualnie wykupującymi swe karty okrętowe.

Nasze dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że wycieczki urządzone przez „Żeglugę Polską“, wpływały ogromnie dodatnio, zwłaszcza na uczącą się młodzież, pozostawiając u niej niezatarte wrażenie tak z samej podróży morskiej na samym statku, jak i ze zwiedzenia interesujących pod względem historycznym i kulturalnym krajów Bałtyku i ich stolic: Kopenhagi, Stockholmu, Helsingforsu, T. llinna (Revlä), Rygi, oraz interesujących wysp — Bornholmu i Gotlandu (ruiny hanseatyckiego miasta Visby).

Ze względu na kształtujące znaczenie tych wycieczek pragnęlibyśmy je rozszerzyć, myśląc przeważnie o młodzieży szkolnej i akademickiej.

W związku z tem zamierzamy w r. 1931 pozostawić do dyspozycyi odnośnych instytucyj, zrzeszeń i organizacyj społecznych nasz s.s. „Gdańsk“ w ciągu maja, czerwca i września, zaś s.s. „Gdynia“ (86 miejsc) w ciągu maja, czerwca, lipca i sierpnia.

Przy zajęciu statków na wycieczki zbiorowe, wychodząc z założenia, że organizatorzy wycieczek płacą nam określony ryczałt i mają możliwość wykorzystania wszystkich miejsc na statku, jest możliwem znacznie zniżyć koszty wycieczek i np. 5-o dniowa wycieczka do Kopenhagi z pobytem tam około 2¹/₂ dni mogłaby być wykalkulowaną w cenie 180 — 200 zł. od osoby, (od Gdyni do Gdyni) — łącznie z wyżywieniem) w portach zagranicznych uczestnicy wycieczek mieszkają i stołują się na statku), co jest już dostępne dla szerokich mas, zwłaszcza, gdy do takiej wycieczki przygotowano się zawnazu.

Program wycieczek nie ustalony i każda instytucja lub organizacja będzie mogła obrać najdogodniejszy dla siebie czas i marszrutę. Rozumie się, że im dłużej trwa wycieczka, tem jest ona droższa.

Do wyżej wskazanych kosztów dochodzą koszty zwiedzania miast, muzeów i t. d.

Wychodząc z założenia, że wycieczki morskie należałoby uważać za czynnik kształcący, pragnęlibyśmy w pierwszym rzędzie dać możliwość zwiedzenia krajów cudzoziemskich i poznania morza młodzieży szkolnej i akademickiej.

Przypuszczamy, że w wycieczkach wzięłaby udział młodzież szkolna przeważnie klas wyższych, oraz akademicka pod kierownictwem pedagogów, którzyby mogli zawnazu zaznajomić młodzież z temi krajami, do których wycieczki zamierzają wyjechać.

Mogłyby być przewidziane oddzielne wycieczki dla ciała pedagogicznego.

Wycieczki morskie mogłyby się powtarzać z roku na rok, co miałoby ogromne znaczenie i z punktu widzenia zaznajomienia społeczeństwa z morzem i jego życiem oraz uświadomienia przyszłych pokoleń o znaczeniu morza dla naszej ojczyzny.

Przy tej sposobności i młodzież zobaczy Gdynię, o której jeden z wybitnych publicystów angielskich się wyraził, że „Gdynia jest to ewenement światowy“.

Jest konieczne, aby nasza młodzież tę Gdynię zobaczyła, a to da się łatwo zrobić, gdyż wycieczki mogłyby przybywać do Gdyni w rannych godzinach, zaś zaokrętownywać się wieczorem.

24.

OKÓLNİK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 26/II 1931 r. Nr. O. 4368/31

do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyż. Kursu Naucz. i Państwowego Pedagog. w okręgu

w sprawie adresowania pism do Izb Skarbowych we Lwowie.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 327) została utworzona dla obszarów województw tarnopolskiego i stanisławowskiego Izba Skarbowa II we Lwowie, dawna zaś

Izba Skarbowa we Lwowie, obejmująca (po utworzeniu nowej Izby) obszar województwa lwowskiego, otrzymała nazwę „Izba Skarbowa I we Lwowie“.

Mimo to zachodzą częste wypadki, że urzędy adresują pisma, przeznaczone dla jednej z Izb Skarbowych we Lwowie ogólnie „do Izby Skarbowej we Lwowie“, bez oznaczenia cyfrą rzymską danej Izby.

Wskutek tego pisma, należące do Izby Skarbowej II we Lwowie, skierowuje poczta przez nieświadomość do Izby Skarbowej I we Lwowie i odwrotnie. Okoliczność ta utrudnia urzędowanie i powoduje opóźnienie w załatwianiu spraw pilnych i terminowych.

Zawiadamiając o powyższem, proszę o przestrzeganie właściwego adresowania pism do Izb Skarbowych we Lwowie.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

25.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 3/III. 1931 r. Nr. O. 5063/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państw. szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższego Kursu Nauczyc. i Państw. Pedagogjum w okręgu

w sprawie przesyłek listowych wolnych od opłaty pocztowej.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów, opierając się na analizie danych statystycznych stwierdziło, że ilość przesyłek listowych zwykłych i poleconych, wysyłanych przez władze, urzędy i organa państwowe a wolnych od opłaty pocztowej na zasadzie art. 23 ust. 1 pkt. b) ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. w brzmieniu znowelizowanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 378) w ostatnich latach niepomniernie wzrosła i wykazuje w dalszym ciągu tendencję zwykłą. Nie pozostaje to bez wpływu na wzmożenie się czynności urzędów pocztowych, na ilość potrzebnego personelu, a przez to samo i na wydatki.

Dla przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, które, jak wynika z art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 379), ma z własnych dochodów i funduszy pokrywać wszelkie swoje wydatki, ten ubytek w dochodach, wynikający z bezpłatnych świadczeń na rzecz władz, urzędów i organów państwowych, stanowi znaczny ciężar, ujemnie wpływający na całokształt gospodarki, tem bardziej, że ciężar ten zwiększył się dwukrotnie w ostatnich 2 latach, a więc w okresie depresji gospodarczej. Cierpieć musi na tem niewątpliwie sprawność poczty gdyż wzmożone o pewien % czynności urzędów pocztowych — wskutek wykonywania omawianych bezpłatnych świadczeń wymagają odpowiedniego pomnożenia personelu, to zaś ostatnie uzależnione jest od dochodów, które nie odpowiadają ściśle świadczeniom, albowiem są mniejsze stale o kwotę, odpo-

wiadającą świadczeniom, za które opłata nie jest pobierana, przyczem ubytek ten dochodów nie jest ujawniony w budżecie i planie finansowo-gospodarczym przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Celem zapobieżenia przedstawionemu wyżej stanowi sprawy i wskutek pisma Pana Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 lutego 1931 r. Nr. 191/II zwracam uwagę, ażeby uprawnienie, wynikające z zacytowanych na wstępie postanowień art. 23 ustawy o poczcie, telegrafii i telefonii nie było wyzyskiwane, czy to przez nadawanie przesyłek listowych jako polecanych, mimo braku faktycznego uzasadnienia do przesyłania tychże jako polecanych, czy to przez wysyłanie przesyłek listowych jako wolnych od opłaty pocztowej, mimo że od opłaty tej zwolnione być nie powinny.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

26.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 9/III 1931 r. Nr. O 5(64/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższego Kursu Nauczyc. i Państwowego Pedagogjum w okręgu

w sprawie ćwiczeń szeregowych rezerwy w roku 1931.

W związku z zamierzonym powołaniem pewnych roczników i kategorii szeregowych rezerwy na ćwiczenia wojskowe w roku 1931 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 24.II. 1931 r. Nr. I Prez. 1074/31 zwraca uwagę na postanowienia rozdziału C p. t. „Służba w rezerwie” — §§ 379 — 424 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z 16/III 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 270 ex 1930 r.) i poleca w sprawach ćwiczeń jaknajściślej stosować się do powyższych postanowień.

Wszelkie wnioski o udzielenie przesunięć terminów, względnie odroczeń ćwiczeń należy ograniczyć do wypadków najkonieczniejszych i najżywotniejszych, podyktowanych faktycznie względami natury państwowej oraz gdy nie jest możliwe inne rozłożenie prac względnie zastąpienie danej osoby inną siłą fachową.

Również nie należy stawiać wniosków co do osób, które korzystały w ubiegłych latach z odroczenia ćwiczeń, ponieważ wnioski takie nie będą uwzględniane przez władze wojskowe.

Powyższe podaję do wiadomości i stosowania w związku z okólnikiem Kuratorjum z dnia 17 X. 1930 r. Nr 26163/30 (Dz. Urz. K. O S. Nr. 11/30, poz. 134) w sprawie powoływania nauczycieli na ćwiczenia wojskowe.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

O K Ó L N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 11 III. 1931 r. Nr. I. 5322 31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Nauczycielstwa, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich i Państw. Pedagogjum w Okręgu

w sprawie zjazdu nauczycieli robót ręcznych i rysunków.

Koło Nauczycieli Robót Ręcznych i Rysunków Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Lublinie organizuje w dniach 25 i 26 kwietnia 1931 r. Zjazd nauczycieli robót ręcznych i rysunków szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli o następującym porządku dziennym:

25 kwietnia przed południem.

- 1) Otwarcie Zjazdu i wybór Prezydjum.
- 2) Powitania.
- 3) Referat na temat robót ręcznych — Delegata z Sekcji N. R. R. i R. w Warszawie.
- 4) Stan nauczania robót ręcznych w wojew. lubelskiem — referuje p. Zwolakiewicz.
- 5) Dyskusja.
- 6) Wybór Komisji Matki i Wnioskowej.

Po południu zwiedzanie osobliwości miasta Lublina oraz wystawy robót ręcznych i rysunków.

26 kwietnia.

- 1) Referat z zakresu robót kobiecych — p. Łukasiewiczówny.
- 2) Referat: Życie, a program rysunków — p. Kurzątkowskiego.
- 3) Dyskusja.
- 4) Sprawozdanie Komisji Matki i wybory Zarządu Okręgowego.
- 5) Sprawozdanie Komisji wnioskowej.
- 6) Zamknięcie Zjazdu.

Ze względu na doniosłość nauki robót ręcznych i rysunków, w życiu praktycznym oraz z uwagi na ważność tematów, opracowanych przez specjalistów — Kuratorium zaleca, aby nauczycielstwo prowadzące roboty ręczne i rysunki, wszystkich wyżej wymienionych szkół wzięło czynny udział w tym Zjeździe.

Upoważniam władze przełożone do udzielenia urlopów tym nauczycielom, którzy w Zjeździe pragną wziąć udział.

Bliższych informacji co do organizacji Zjazdu udziela Zw. P. N. S. P. w Lublinie (ul. Narutowicza Nr. 37).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 15.III. 1931 r. Nr. O.-2356/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Padagogjum w Okręgu

w sprawie zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z umów.

Nawiązując do zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10 X 1930 r. Nr. I. R. - 10595/30, zamieszczonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 11/30, poz. 129 — Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 21 stycznia 1931 r. Nr. I. R. - 12611/30 wyjaśniło, że zarządzenie powyższe, zawierające zakaz wystawiania obligów przez władze i urzędy państwowe, należy analogicznie również stosować i do zobowiązań, dotyczących sum niebudżetowych, któremi te władze i urzędy dysponują.

Do zobowiązań powyższych należy stosować analogicznie i pozostałe zastrzeżenia przytoczonego wyżej zarządzenia, a w szczególności:

Zobowiązania pokrywane z sum niebudżetowych mają być wyrażane jedynie w odpowiednich umowach

Zobowiązania, wynikające z umów, a mające być zrealizowane w ciągu jednego okresu gospodarczego mogą być zaciągane tylko wówczas, gdy mają dostateczne pokrycie w sumach niebudżetowych, na ten cel przeznaczonych, umowy zaś, zawierające zobowiązania, dotyczące przyszłych okresów gospodarczych, mogą być zawierane w każdym wypadku tylko za uprzednią zgodą Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

MINISTERSTWO SKARBU

— o —

L. D. VII.-51/2/31

Odpis.

w sprawie interpretacji przepisów
rachunkowo-kasowych.

Warszawa, dnia 30 stycznia 1931 r.

O K Ó L N I K Nr. 7

do wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
(Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu oznajmia, że o ile w przepisach rachunkowo-kasowych i instrukcji dla kas skarbowych jest mowa o numerach asygnacji, to pod tem rozumieć należy nie numery blankietów asygnacji, lecz numery, odpowiadające pozycjom księgi wystawionych asygnacji, a zamieszczone na asygnacjach przez władze asygnujące.

Dla uniknięcia pomyłek numery te powinny być wypisywane lub drukowane wyraźnie.

Powyższe wyjaśnienie należy podać do wiadomości podległych kas skarbowych i zarządzić założenie w księdze otrzymanych asygnacyj osobnych kont dla poszczególnych władz asygnujących od 1 kwietnia 1931 r.

(—) *Czauderna*

Dyrektor Departamentu.

**MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO**

— o —

Warszawa

Dnia 3 marca 1931 roku

Nr. IR.-1815/31

O numerach asygnacyj.

Przesyłając powyższy odpis pisma Ministerstwa Skarbu do wiadomości i stosowania, Ministerstwo wyjaśnia, że od dnia 1 kwietnia 1931 r. na dowodach i w księgach rachunkowych, w których według przepisów mają być podawane numery asygnacyj, należy notować zamieszczone na asygnacjach t. zw. „małe numery“, odpowiadające pozycjom księgi wystawionych asygnacyj. Numery blankietów asygnacyj przytaczać należy tylko w tych wypadkach, w których obowiązek ten jest wyraźnie w przepisach wskazany (księga kontroli blankietów asygnacyj, księga wystawionych asygnacyj).

W związku z powyższem Urzędy prowadzić mają jedną księgę wystawionych asygnacyj, zachowując ciągłość w numerowaniu pozycji.

Prowadzenie przez niektóre Urzędy kilku ksiąg wystawionych asygnacyj (n p. według działów preliminarza budżetowego) winno być z dniem 1 kwietnia r. b. zaniechane.

(—) *A. Nowak*

Naczelnik Wydziału.

29.

KURATORJUM

Okręgu Szkolnego Lubelskiego

Dnia 15 marca 1931 r.

— o —

Nr. O.-3962/31

P. P. Inspektorom szkolnym, Dyrekcjom państwowym szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższemu Kursowi Naucz. i Państw. Pedagogjum w Okręgu powyższe podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 16/III. 1931 r. Nr. O. - 5567/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w okręgu

w sprawie zbiórki na „Dar Narodowy” 3 Maja.

Ministerstwo W. R i O. P. pismem z dnia 28 go lutego 1931 roku Nr. I Prez. 1273/31 zezwoliło, podobnie jak w latach ubiegłych, na urządzenie w szkołach na terenie okręgu szkolnego lubelskiego zbiórki Daru Narodowego 3 Maja w dniach od 3 do 9 maja b. r. na cele oświatowe na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 16.III 1931 r. Nr. O - 5568 31.

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego i Państwowego Pedagogjum w okręgu

w sprawie „Tygodnia Dziecka”.

Polski Komitet Opieki nad Dzieckiem (Warszawa—Jasna 11, tel. 249 55) organizuje wzorem lat ubiegłych w okresie od 24 do 31 maja r. b. włącznie „Tydzień Dziecka” poświęcony propagandzie idei wychowania i opieki społecznej nad dzieckiem.

Powołując się na pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 marca rb. Nr. I Prez. 1712/31, proszę P. P. Inspektorów Szkolnych i Dyrektorów zakładów naukowych o zachęcenie ogółu nauczycielstwa do wzięcia udziału w pracach miejscowych Komitetów „Tygodnia Dziecka”, do organizowania odpowiednich odczytów w ciągu „Tygodnia” oraz do udzielania Komitetom pomocy przy organizowaniu w dniu 26-go maja b. r. „Święta Dziecka” a w dniu 31 maja r. b. przy organizowaniu przez Koła Młodzieży Czerwonego Krzyża — „Dnia Matki”

W dniu 26 maja r. b. (wtorek) może być zwolniona od zajęć szkolnych młodzież, uczęszczająca do szkół powszechnych, szkół ćwiczeń przy

seminariach nauczycielskich oraz trzech najniższych klas szkół średnich ogólnokształcących w stolicy, w miastach wojewódzkich oraz w miejscowościach, w których organizacja „Tygodnia” będzie tego wymagała, w każdym zaś razie w dniu tym należy poświęcić odpowiedni czas na dostarczenie dzieciom stosownych rozrywek i przyjemności.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

32.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 16.III. 1931 r. Nr. O. 5489 31

do P.P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Okręgu

w sprawie „Tygodnia L. O. P. P.”.

Zwyczajem lat ubiegłych odbędzie się w bieżącym roku w czasie od 7 do 14 czerwca włącznie „VIII Tydzień Ligi Obrony Powietrznej Państwa” na terenie całej Rzeczypospolitej, organizowany przez Zarząd Główny L. O. P. P. Ze względu na doniosły ogólnopństwowy cel, jakiemu służy L. O. P. P., zechcą P.P. Inspektorowie Szkolni i Dyrekcje zakładów naukowych zachęcić Nauczycielstwo do jak najusilniejszej współpracy z miejscowymi Komitetami VIII Tygodnia L. O. P. P., oraz zorganizować w czasie trwania „Tygodnia” lotniczo gazowe święta młodzieży, na którym Nauczycielstwo względnie uczniowie klas wyższych winni wygłosić odpowiednie odczyty i przemówienia o lotnictwie, obronie przeciwgazowej i znaczeniu L. O. P. P. dla obrony Państwa.

Dzień przeznaczony na lotniczo gazowe święto młodzieży, o ile zajdzie potrzeba, może być wolny od nauki szkolnej.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

33.

Z A R Z Ą D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 13 stycznia 1931 r.

w sprawie dni, w których młodzież szkolna wyznania prawosławnego może być zwalniana od zajęć szkolnych.

§ 1. Zmieniając zarządzenie z dnia 26 czerwca 1923 roku (Nr. 7816/I), ustanawiam następujące dni świąteczne, w których młodzież szkolna wyznania prawosławnego może być zwalniana od normalnej nauki szkolnej:

1) święta stałe: 14 stycznia (1 stycznia st. st.) Św. Bazylego Wielkiego, 19 stycznia (6 stycznia st. st.) Trzech Króli, 15 lutego (2 lutego st. st.) Oczyszczenie Przenaj. M. P., 7 kwietnia (25 marca st. st.) Zwiastowanie Przen. M. P., 6 maja (23 kwietnia st. st.) Św. Jerzego, 21 września (8 września st. st.) Narodzenie Przen. M. P., 27 września (14 września st. st.) Podwyższenie Św. Krzyża, 14 października (1 paźdz. st. st.) Pokrow. Przen. M. P., 4 grudnia (21 listop. st. st.) Ofiarowanie Przen. M. P., 19 grudnia (6 grudnia st. st.) Św. Mikołaja Cudotwórcy, 6—7—8 stycznia (24—25—26 grudnia st. st.) Wigilja i 2 dni Świąt Bożego Narodzenia;

2) święta ruchome: a) Wielki Czwartek, Piątek i Sobota oraz 2 dni świąt Wielkiej Nocy, b) Wniebowstąpienie Pańskie, c) 2 dni świąt Św. Trójcy, d) Święto św. Ducha.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Warszawa, dnia 13 stycznia 1931 r. (Nr. I. Prez. 8114/30).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński.*

34.

OKÓLNIK

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz i urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego**

w sprawie terminu prekluzyjnego do wnoszenia odwołań w sprawach emerytalnych.

Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 9 grudnia 1930 r. L. D. I-22339/5 30 nadesłało następujące wyjaśnienie w sprawie terminu prekluzyjnego do wnoszenia odwołań w sprawach emerytalnych:

„Zgodnie z art. 33 i 34 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z r. 1924, poz. 46) przeciwko orzeczeniom władz, wydanym na zasadzie art. 27 lub też wydanym przez władze, upoważnione przez władze naczelne na mocy art. 26 ust. 4 do przenoszenia w stan spoczynku pewnych kategorii funkcjonariuszów, zażalenia mogą być wnoszone w ciągu 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Powyższy przepis nie został uchylony przez żadną inną ustawę, względnie rozporządzenie, ani w sposób wyraźny, ani też milczący. W szczególności nie można uważać, że postanowienie art. 33 ustawy emerytalnej zostało milcząco uchylone art. 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), zgodnie z którym odwołania w sprawach administracyjnych należy wnosić w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji, o ile poszczególne ustawy nie przewidują terminów krótszych. Rozporządzenie o postępowaniu administracyjnym, chociaż późniejsze niż ustawa emerytalna, ma w stosunku do tej ustawy charakter normy ogólnej, a w myśl powszechnej zasady prawnej ogólny przepis prawny późniejszy nigdy nie uchyla w sposób milczący szczególnego przepisu wcześniejszego.

W związku z tem do odwołań, wnoszonych w sprawach emerytalnych, rozstrzyganych na zasadzie art. 26 i 27 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r., winien być zawsze stosowany termin trzydziestodniowy, i odwołania, w tym terminie wniesione, podlegają merytorycznemu rozpatrzeniu (wyroki Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. rej. 626/28 i 1721/28).”

Powyższe podaje do wiadomości i stosowania.

Warszawa, dnia 17 grudnia 1930 r. (Nr. I. Prez. 8483/30).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński.*

35.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz i urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego**

w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 9 grudnia 1930 r. Nr. D. I-22070/5/30 nadesłało następujące wyjaśnienie w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

„W wyrokach w sprawie Gryńiewiczza (L. rej. 3078/28) oraz Łochtynowej (L. rej. 3437/28) Najwyższy Trybunał Administracyjny wywiódł i uzasadnił, że przyznanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie art. 95 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z r. 1924, poz. 46) funkcjonariuszowi b. państwa zaborczego, będącemu obywatelem polskim, któremu przed wejściem w życie ustawy emerytalnej nie wymierzono uposażenia emerytalnego, zawisłe jest przede wszystkim od faktu, iż funkcjonariusz ten zgłosił się przed 1 października 1923 r., a nie został przyjęty do służby w Państwie Polskiem z braku etatu. Z tego wynika, że zgłoszenie się do służby w Państwie Polskiem po wejściu w życie ustawy emerytalnej, t. j. po dniu 1 października 1923 r., nie odpowiada warunkom wymaganym art. 95 ustawy emerytalnej i nie uprawnia do ubiegania się o uposażenie emerytalne w trybie powyższego przepisu“.

Wobec ustalonego w ten sposób orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego podlega odpowiedniemu sprostowaniu wyjaśnienie, zawarte w p. II. okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 9 października 1928 r. L. D. I-16097/5/27 w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej, podanego do wiadomości okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 16 października 1928 r. Nr. O. Prez-6449/28, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 12(205) z roku 1928.

Warszawa, dnia 17 grudnia 1930 r. (Nr. I. Prez. 8487/30).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *B. Żongółtowicz,*
Podsekretarz Stanu.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego)
oraz ogółu nauczycielstwa wszystkich szkół podległych Ministerstwu W. R. i O. P.**

w sprawie zezwolenia na zbieranie składek wśród młodzieży szkolnej i nauczycielstwa na zakupienie okrętu handlowego.

Popierając inicjatywę Zarządu Głównego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, zezwalam na przeprowadzenie wśród młodzieży szkolnej i nauczycielstwa wszystkich szkół podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zbiórki dobrowolnych składek na zakupienie okrętu handlowego jako daru młodzieży i nauczycielstwa.

Aby ta szlachetna akcja mogła się powieść, konieczne jest gorliwe zajęcie się całego nauczycielstwa zarówno propagandą jak i przeprowadzeniem zbiórki wśród młodzieży szkolnej. Do tej pracy wzywam ogół nauczycielstwa, wierząc, że w tak chlubnym przedsięwzięciu nie odmówi swej czynnej pomocy.

Zarząd Główny T. N. S. W. zajmie się przez swe Koła organizacją zbiórki wśród nauczycielstwa szkół średnich oraz porozumie się z innymi organizacjami nauczycielskimi, aby całe nauczycielstwo w równej mierze było zainteresowane tą sprawą i propagowało tę myśl wśród swych członków.

Dyrekcje i Kierownictwa Szkół w odpowiedni sposób zachęcą młodzież szkolną do składania dobrowolnych datków na cel wskazany.

Zebrane pieniądze należy przekazywać na konto Komitetu Floty Narodowej w P. K. O Nr 30, jako fundusz na okręt pod tytułem „dar młodzieży szkolnej i nauczycielstwa”.

Warszawa, dnia 5 stycznia 1931 r. (Nr. I Prez. 8441/30).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński.*

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Liceum Krzemienieckiego**

w sprawie zbierania składek wśród młodzieży szkolnej.

W ciągu roku szkolnego we wszystkich szkołach odbywają się zbyt częste zbiórki na przeróżne cele. Niejednokrotnie różne towarzystwa zwracają się do szkół, aby prosto pośredniczyły w wydobywaniu pieniędzy

od dzieci i ich rodziców. Połączone to jest ze stratą czasu nauczyciela i młodzieży szkolnej, a mnogość tych zbiorów wywołuje tylko zniechęcenie do tego rodzaju przedsięwzięć.

Wobec tego unieważniam okólnik z dnia 18 czerwca 1925 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 12, poz 117, oraz zabraniam urządzania wśród młodzieży szkolnej jakichkolwiek zbiorów, sprzedaży znaczków, widokówek i t. p. na przeróżne cele, z życiem szkolnem bezpośrednio nie mające nic wspólnego. W tych wypadkach, jeśli zajdzie potrzeba, sam będę decydował, wydając odpowiednie zarządzenie do szkół.

Wyjątek stanowić będzie tylko zbieranie składek opłacanych przez młodzież szkolną na cele instytucyj szkolnych, które sama młodzież zakłada i niemi kieruje, a które mają znaczenie pod względem wychowawczym.

Warszawa, dnia 13 stycznia 1931 r. (Nr. I Prez. 7813/30).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński.*

38.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie uzyskania dokumentów osobistych od władz sowieckich.

Podaję do wiadomości i zastosowania się okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 3 stycznia 1931 r. Nr. P. I/27294/30, skierowany do wszystkich Dyrekcij Okręgowych Kolei Państwowych, a dotyczący uzyskania od Władz Sowieckich dokumentów osobistych urzędników dawnych Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, Nadwiślańskiej i Fabryczno-Łódzkiej:

„Na interwencję Ministerstwa Komunikacji w Delegacji Polskiej w Specjalnej Komisji Mieszanej Władze Sowieckie wyraziły zgodę na wydanie akt osobistych urzędników dawnych kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, Nadwiślańskiej i Fabryczno-Łódzkiej

Wydanie dokumentów osobistych uzależniają Władze Sowieckie od udowodnienia przez władze polskie, że osoba, której dokumenty dotyczą, jest obywatelem polskim.

W związku z tem Dyrekcje sporządzają wykazy w porządku alfabetycznym dla pracowników etatowych, kandydatów na pracowników etatowych, pracowników nieetatowych, próbnych, kontraktowych i czasowych razem, a osobno dla emerytów i oddzielnie dla każdego zarządu kolejowego według następującego wzoru:

DYREKCJA OKRĘGOWA
POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w

W Y K A Z

pracowników b. kolei Warszawsko - Wiedeńskiej,
ubiegających się o zwrot dokumentów osobistych.

Nr. porz.	Imię i nazwisko pracownika	Imię ojca	Rodzaj służby, wykonywanej z początkiem 1914 r.	Dokładny adres

Ministerstwo Komunikacji kładzie nacisk na to, aby treść niniejszego zarządzenia doszła do wiadomości jak najszerszego ogółu wymienionych pracowników.

Podania nadesłane do Dyrekcji przez pracowników byłych kolei Warszawsko - Wiedeńskiej, Nadwiślańskiej i Fabryczno - Łódzkiej, którzy obecnie nie są pracownikami kolejowymi, należy przesłać do Ministerstwa Komunikacji, jeżeli będą poparte dowodem obywatelstwa polskiego i zawierać dane wyszczególnione w wymienionym wykazie.

Celem sprawnego wykonania niniejszego zarządzenia Dyrekcje wydadzą podwładnym urzędом odpowiednie polecenia, aby wykazy mogły być przedstawione Ministerstwu Komunikacji w terminie do 15 lutego 1931 roku”.

Warszawa, dnia 10 stycznia 1931 r. (Nr. I Prez. 188/31).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński.*

B. (Szkolnictwo powszechne).

39.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 17/III 1931 r. Nr. I.-6631/31

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Kierowników (czek) i nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie podniesienia stanu wychowania fizycznego w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Lubelskiego.

Celem podniesienia stanu wychowania fizycznego w szkołach powszechnych tut. okręgu należy zwrócić baczniejszą uwagę na:

1) otoczenie troskliwszą opieką pracy nad wychowaniem fizycznym dziatwy szkolnej;

2) stwarzanie odpowiednich warunków do pracy w tym kierunku, (sale, boiska, przybory do zabaw i gier, przyrządy);

3) propagowanie wśród rodziców i opiekunów dziatwy szkolnej idei wychowania fizycznego i pociąganie do pewnych świadczeń na rzecz w. f. miejscowych czynników, jak: Kół Rodzicielskich, Opiek, Dozorów, Rad Szkolnych, Samorządów i Komitetów W. F. i P. W.;

4) wyzyskiwanie w całej pełni istniejących w szkole warunków lokalowo-terenowych, by nie powtarzały się więcej takie wypadki, jakie zdarzały się w b. r. szk., że dwa, a nawet trzy oddziały miały w planie ćwiczenia cielesne w tym samym czasie, wskutek czego w danym dniu z sali korzystał tylko jeden oddział, a dwa pozostałe szły na przechadzkę, lub ćwiczyły na brudnym i zakurzonym korytarzu, podczas gdy innego dnia sala zupełnie nie była zajęta, gdyż nie miał kto ćwiczyć;

5) takie rozmieszczanie [w tygodniowym rozkładzie] lekcji ćwiczeń cielesnych, by one istotnie mogły stać się czynnikiem, skutecznie niwelującym ujemne wpływy życia szkolnego na organizm dziecięcy. Jeśli zatem nie da się uniknąć wyznaczenia na w. f. pierwszych, względnie ostatnich godzin, które realizacji wyżej podanego celu najmniej sprzyjają, należy z trzech godzin ćwiczeń cielesnych przynajmniej dwie umieścić między lekcjami innych przedmiotów;

6) podział gdzie to jest możliwe, starszych, koedukacyjnych oddziałów na grupy odrębno- płciowe do ćwiczeń, (n. p. chłopcy na ćwicz. ciel., dziewczęta w pracowni przyrodniczej, lub na robotach kobiecych), za czym przemawiają odrębne zainteresowania obu grup, różnice ustrojowe i psychiczne, różna zdolność do wysiłku fizycznego i t. d.;

7) wprowadzanie stroju ćwiczebnego (pantofle, koszulka, szarawary), a to dlatego, że kostjum ten, pomijając względy czysto materialne i estetyczne, jest jednym z warunków, zapewniających higieniczno-zdrowotne korzyści z ćwiczeń cielesnych;

8) rozplanowywanie przez nauczycieli zabaw i gier na cały rok szkolny i wpisywanie ich, łącznie z pełnemi osnowami (wzorcami) lekcyjnymi do

specjalnych, podręcznych zeszytów, które dla władz szkolnych będą dowodem, jeśli jeszcze niezupełnie planowej, to w każdym razie przemyślanej pracy nauczyciela, a dla niego samego cennym materiałem, ułatwiającym mu ułożenie programu pracy w następnym roku szkolnym;

9) przeszkolenie jak największej liczby nauczycielstwa w zakresie w f. na konferencjach rejonowych, kursach tygodniowych i wakacyjnych, poświęconych temu zagadnieniu.

Gdzie warunki miejscowe nie pozwalają na prowadzenie pełnych, metodycznych lekcji, należy dążyć do tego, by dziatwa spędzała godziny, przeznaczone na wych fiz., na przechadzkach, śnieżkach, łyżwach, sankach i t. d., t. zn. *używała każdej zdrowej i dostępnej w miejscowych warunkach formy ruchu na świeżem powietrzu, a tylko wyjątkowo*, gdy z nią na dwór wyjść nie można, *należy — po dokładnem i dostatecznem przewietrzeniu izby szkolnej* przerobić z dziećmi kilka ruchów korektywnych, a resztę pozostałego czasu wypełnić możliwemi do zorganizowania w klasie zabawami, n. p. ćwiczącemi zmysły, orientację, spostrzegawczość, zręczność, zdolność szybkiego reagowania, a nawet zastosować zabawy bieżne, w czasie których dzieci wybiegają pojedynczo n. p. do tablicy, ściany, stołu, w ściśle określonym celu

W ten sposób, dzięki kilku ćwiczeniom, oraz swobodnemu i miłemu nastrojowi podczas zabaw, dzieci odświeżą się i fizycznie i umysłowo, co niewątpliwie zaznaczy się dodatnio na ich zdolności do dalszej pracy umysłowej w czasie następnych lekcji.

W każdym zaś wypadku i pod żadnym pozorem, — co podkreślam z całym naciskiem, — nie jest dopuszczalne, by lekcje przeznaczone na ćwiczenia cielesne były przeznaczone na naukę innego przedmiotu. Redukcja zaś tych godzin winna być zgodna z ogólną instrukcją organizacyjną.

Ze względu na konieczność zainteresowania jak najszerszych mas społeczeństwa zagadnieniem wychowania fizycznego dziatwy szkolnej byłoby pożądanę, by szkoły powszechne w okręgu zorganizowały pod koniec roku szkolnego Święto Wych. Fiz. młodzieży szkolnej, bądź samodzielnie, bądź też, gdzie to jest możliwe, w porozumieniu z innymi miejscowymi szkołami.

Progr m takiego święta powinien mieć charakter propagandowy, a więc masowych pokazów, na które mogą złożyć się normalne lekcje gimnastyki dla dziatwy o różnym wieku i płci, pokazy piasów i tańców narodowych, masowe zabawy, gry, skoki wzwyż i wdal, biegi sztafetowe n. p. X razy po 30 — 40 — 50 — 60 m., korowody i t. d., t. zn. nic specjalnie nie przygotowywanego, lecz streszczenie całorocznej pracy w odpowiednio zestawianych i dobranych ramach.

Przy układaniu programu takiego święta należy unikać t. zw. ćwiczeń w obrazach, nie st nowią one bowiem istoty pracy i nie przedstawiają żadnej wartości, chociażby ze względu na to, że przygotowanie ich wymaga długiej i mozolnej pracy, męczącej i nużącej ćwiczących.

Fragmenty pięknych i miłych ćwiczeń rytmicznych i piasów, ujęte następnie w pewną, zamkniętą całość, mogą i powinny się znaleźć w codziennych lekcjach, zwłaszcza oddziałów żeńskich. Tego rodzaju ćwiczenia, przygotowywane elementami w ciągu całego roku, nie zabierają wiele cennego i potrzebnego do innych celów czasu, a dają również pożądanę efekt, t. j. zadowolenie optyczne i uznanie widzów. Nadto — ten sposób opracowywania ćwiczeń rytmicznych przedstawia duże wartości wychowawcze,

gdyż młodzież, przekonawszy się, że z drobnych i oderwanych nieraz ruchów składa się piękna całość, będzie w przyszłości pracowała chętniej, uważniej i staranniej.

Powyższy okólnik należy odczytać *po raz pierwszy* na najbliższym zebraniu Rady Pedagogicznej celem przemyślenia sposobów realizacji zawartych w nim postulatów jeszcze w czasie pozostałych miesięcy b. r. szk., oraz *po raz drugi* wziąć go pod uwagę na pierwszym posiedzeniu R. P. w przyszłym roku szkolnym, w celu uwzględnienia wymagań Kuratorium przy układaniu rozkładu zajęć szkolnych i materiału naukowego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *Feliks Wojciechowski*

Naczelnik Wydziału.

40.

O K Ó L N I K

z dnia 17/III 1931 r. Nr. I-5115/31.

do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie konkursów na posady.

Na zapytanie w konkretnym przypadku, czy należy rozpisać konkurs na posadę kierownika szkoły, której stopień organizacyjny został obniżony—z pięcioklasowej na dwuklasową, Ministerstwo W. R. i O. P. restryktem z dnia 25/II. 1931 r. Nr. II-308/31 wyjaśniło, że w takich przypadkach należy stosować postanowienia ustępu 2 art. 11 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462) i rozpisywać konkursy, traktując te posady jako nowoutworzone, a to ze względu na zmienione uposażenie, przewidziane w art. 47 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 116 poz. 924).

Rozpisywanie konkursu byłoby zbyt cenne jedynie w tym wypadku, gdyby dotychczasowy kierownik szkoły, przekształconej na szkołę niższej zorganizowaną, wyraził zgodę na pozostanie w tej ostatniej. W takim razie trzeba by wystawić dotychczasowemu kierownikowi nowe pismo, mianujące go kierownikiem szkoły niższego stopnia organizacyjnego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *F. Wojciechowski*

Naczelnik Wydziału.

RUCH SŁUŻBOWY.

Administracja Szkolna I instancji.

Kurator Okręgu Szkolnego powierzył na własną prośbę:

1) Czesławowi Górskiemu, nauczyc. 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Międzyrzecu, pow. radzyńskiego, czynności w administracji szkolnej w Inspektoracie Szkolnym w Radzynie na czas od 15 lutego do 16 sierpnia 1931 roku. (Nr. I. 2318/30 z dnia 3/II. 1931 roku).

Szkolnictwo zawodowe.

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w stan spoczynku z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) Władysława Chabrowskiego, nauczyc. Państw. Szkoły Rzem. w Chełmie, z powodu przekroczenia 60 lat życia. (Nr. III. 29281/30 z dn. 10.XII. 1930 r.).

Szkolnictwo średnie.

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w stan spoczynku z dniem 1 września 1930 roku:

1) Dra Wawrzyńca Magierę, b. profesora gimnazjum państw. im. St. Czarnieckiego w Chełmie. (Nr. II. 29010/30 z dnia 21/XI. 1930 r.).

Seminarja Nauczycielskie.

Minister W. R. i O. P. mianował z dniem 1 marca 1931 roku:

1) Agatę Ciskównę, nauczyc. państw. sem. naucz. żeń. w Zamościu, przełożoną tegoż seminarjum dekretem z dnia 6.II. 1931 r. Nr. II. 2563/31. (Nr. I. K. N. 3398/31 z dnia 5.II. 1931 roku).

Szkolnictwo powszechne.

Kurator okręgu szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1930 roku.

1) Józefa Barana, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Staszowie, powiatu sandomierskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Dębowcu, gmina Stary Zamość, pow. zamojskiego. (Nr. I. 19517/30 z dnia 26.VIII. 1930 roku).

2) Eustachego Czumę, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kopciach, gm. Grębków, powiatu węgrowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Proszewie, gm. Wyszaków, tegoż powiatu. (Nr. I. 31322/30 z dnia 7.I.1931 roku).

3) Marję Czumową, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kopciach, gm. Grębków, pow. węgrowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Proszewie, gmina Wyszaków, tegoż powiatu. (Nr. I. 31221/30 z dnia 7.I. 1931 roku).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 16 grudnia 1930 r.

1) Janinę Olszewską, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. T. Kościuszki w Pruszkowie, do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. w Radzynie. (Nr. I. 29426/30 z dnia 29.XI. 1930 roku).

2) Antoninę Ordyczyńską, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Szyszkowie gm. Potok, powiatu biłgorajskiego, do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. w Lipinach Górnych tejeż gminy i tegoż powiatu. (Nr. I. 2786/31 z dnia 10.II. 1931 roku).

3) Stanisława Ordyczyńskiego, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Szyszkowie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Lipinach Górnych, tejeż gminy i tegoż powiatu. (Nr. I. 2785/31 z dnia 10.II. 1931 r.).

4) Marję Ottównę, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 5 w Zamościu, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Zamościu. (Nr. I. 2324/31 z dn. 7.II.1931 r.).

5) Klementynę Marchwianową, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Zamościu, do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. Nr. 3 w Zamościu. (Nr. I. 2032/31 z dnia 7.II.1931 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) Stefanję Jaspowiczową, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Sławińskiej gm. Konopnica, pow. lubelskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Czechowice Sławinku, tegoż powiatu. (Nr. I. 31552/30 z dnia 14.I. 1931 r.).

2) Olgę Bojakowską, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Rurach, gm. Konopnica, pow. lubelskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Sławińskiej, tejeż gminy i tegoż powiatu. (Nr. I. 31649/30 z dnia 14.I. 1931 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 lutego 1931 roku.

1) Zofję Jarzębowską, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Rykach, pow. garwolińskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Parysowie, tegoż powiatu. (Nr. I. 2366/31 z dnia 5.II. 1931 r.).

2) Franciszka Bereżańskiego, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kobylicy, gm. Maciejowice, pow. garwolińskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Maciejowicach, tegoż powiatu. (Nr. I. 1665/31 z dnia 26.I. 1931 r.).

3) A'lina Byrkę, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Wyszkowie, pow. węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Węgrowie. (Nr. I. 2382/31 z dnia 9.II. 1931 r.).

Ministerstwo W. R. i O. P. przeniosło w drodze dyscyplinarnej.

1) Adama Żabickiego, nauczyc. 7-klasowej publicznej szkoły powsz. w Dęblinie, pow. puławskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Puchaczowie, pow. lubelskiego. (Nr. II. 29038/30 z dnia 23.XII. 1930 r.).

Ministerstwo W. R. i O. P. przeniosło dla dobra szkoły.

1) Jana Feduna, nauczyc. publ. szkoły powsz. w Łastówkach, pow. Drohobycz, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Podłaziu Sewerynowie, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 30273/30 z dnia 11.XII. 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął zgłoszenie o dobrowolnem wystąpieniu ze służby z dniem 31 stycznia 1931 r.

1) Czesława Dankowskiego, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Chełmie. (Nr. I. 311/31 z dnia 17.I. 1931 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę w stan pozastawowy.

1) Sarę z Czarnobrodów Karczową, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 8 w Siedlcach z dniem 1 września 1931 r. (Nr. I. 20588/30 z dn. 1.IX. 1930 r.).

2) Zofję z Samborskich Woźnicką, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 10 w Lublinie z dniem 1 stycznia 1931 r. (Nr. I. 30675/30 z dn. 31.XII. 1930 r.).

3) Janinę Robaczyńską, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tyszowcach, pow. tomaszowskiego z dniem 31 stycznia 1931 r. (Nr. I. 809/31 z dn. 15.I. 1931 r.).

KOMUNIKATY.

W sprawie kursu dla lekarzy szkolnych.

Wydział wychowania fizycznego i higieny szkolnej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Kierownikiem Poradni wychowania fizycznego przy II klin. chor. wewn. Uniwersytetu Warszawskiego urzęduje w czasie od 13 kwietnia do 24 maja b. r. kurs dokształcający dla lekarzy szkolnych czynnych oraz dla kandydatów na lekarzy szkolnych na temat:

Fizjologia i patologia wieku młodzieńczego.

Program kursu następujący:

	Godzin.
I. Zagadnienia z dziedziny medycyny wewnętrznej.	
a) Zasadnicze pojęcie o konstytucji. Doc. Dr. Włodzimierz <i>Filiński</i> . . .	2
b) O wydzielaniu wewnętrznym i jego znaczeniu szczególnie w okresie dojrzewania. Dr. Zdzisław <i>Gorecki</i> . . .	2
c) Zarys czynności układu vegetatywnego wraz z próbami badania tego układu. Dr. Eleonora <i>Reicher</i> . . .	3
d) O przemianie m terji przy pracy z uwzględnieniem gimnastyki i sportu. Dr. Eleonora <i>Reicher</i> . . .	3
e) O budowie i wskaźnikach budowy. Dr. Mieczysław <i>Urtlik</i> . . .	2
f) O oddychaniu Dr. Zdzisław <i>Gorecki</i> . . .	2
g) O znaczeniu sposobu oddychania dla wyczynu sportowego. Dr. Zbigniew St. <i>Lewicki</i> . . .	1
h) Narząd krążenia a praca fizyczna (z ćwiczeniami). Dr. Eleonora <i>Reicher</i> . . .	7
i) O wczesnym rozpoznawaniu gruźlicy. Dr. Janina <i>Misiewicz</i> . . .	2
j) Zasady gimnastyki leczniczej Dr. Jadwiga <i>Titz</i> . . .	3
k) Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń cielesnych z punktu widzenia medycyny wewnętrznej. Dr. Eleonora <i>Reicher</i> . . .	2
II. Zagadnienia z dziedziny chirurgji. Doc. Dr. Adolf <i>Wojciechowski</i> .	
a) Błędy postawy bydowy, wady rozwojowe i inne . . .	3
b) Schorzenia chirurgiczne, ważne dla lekarza ze stanowiska wychowania fizycznego . . .	6
c) Wskazania i zakres stosowania gimnastyki leczniczej . . .	5
d) Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach chirurgicznych . . .	2
e) Kiedy dziecko powinno być zwolnione z ćwiczeń cielesnych w związku z cierpieniem chirurgicznym i na jak długo . . .	2
III. Seminarjum dyskusyjne i zamknięcie kursu . . .	3
	Razem . 50

Wykłady odbywać się będą w II. klin. chor. wewn. U. W. Szpital Dzieciątka Jezus, Nowogrodzka 59.

Wykład Doc. Wojciechowskiego III-e (w dn. 21 maja w czwartek) odbędzie się w sali konferencyjnej Ministerstwa W. R. i O. P., Aleja Szucha 23.

Zapisy przyjmuje Wydział Wychowania Fizycznego i Higieny Szkolnej Ministerstwa W. R i O. P., Al. Szucha 23 w godzinach biurowych. Wpisowe wynosi 10 zł. Poza tem kurs bezpłatny.

Nr. II. 4677/31.

W sprawie zaginięcia blankietu pokwitowania.

Izba Skarbowa II we Lwowie doniosła Ministerstwu Skarbu sprawozdaniem z dnia 31 stycznia L. W.III/1230/31, że w czasie przeprowadzonej rewizji w Kasie Skarbowej w Tłumaczu stwierdzono brak blankietu pokwitowania kasowego wzór Nr. 8 Ser. I E Nr. 131.446

Ponieważ zachodzi obawa możliwego dokonania nadużyć zaginionym blankietem, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 17 lutego 1931 r. L. D VII 232/2/31 poleciło Izbowi Skarbowym, aby zawiadomiły o powyższem podległe urzędy i kasy skarbowe i odniosły się do miejscowego Urzędu Wojewódzkiego o zarządzenie ogłoszenia o zaginięciu blankietu pokwitowania w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkim.

W razie ujawnienia wyżej wymienionego pokwitowania należy niezwłocznie powiadomić o tem Kuratorjum.

Nr. O. 5402/31.

W sprawie falsyfikatu 100 zł. biletu bankowego.

Bank Polski pismem z dnia 26 stycznia 1931 r. zawiadomił, że w ostatnich dniach zatrzymano falsyfikat biletu bankowego 100-złotowego, którego wszystkie trzy zatrzymane sztuki są oznaczone tym samym numerem: S. A. 7934516.

Typ IV.

Obraz falsyfikatu jest o 1·5 mm. krótszy i o 0·5 mm. węższy od obrazu biletu autentycznego.

Rysunki falsyfikatu wykonano linjami grubszymi na papierze zwyczajnym.

W potrecie Kościuszki wskutek niemożności otrzymania przy reprodukcji cienkich linii rysunków, wyraz twarzy został zupełnie zmieniony, co można zauważyć na pierwszy rzut oka.

Znak wodny w medaljonie wytłaczany i natłuszczany, profil twarzy i falowanie włosów utrzymane w ostrych liniach konturowych, bez łagodnych przejść od płaszczyzn ciemnych do jasnych.

Bronzowy kolor tła na stronie przedniej falsyfikatu jest ciemniejszy, na odwrotnej zaś jaśniejszy, niż na bilecie autentycznym.

Godło Państwa, orzeł, wykonane grubszymi kreskami na wybitnie ciemnym tle. Rysunki kompozycyj ornamentacyjnych w drobnych szczegółach przerywane bądź zamazane.

Napisy w tekście „BANK POLSKI” „STO ZŁOTYCH” cieniowane grubszymi kreskami

Druk w klauzulach — grubszy o konturach nieostrych.

Cyfry numeru różnią się w szczegółach od numeracji na biletach autentycznych.!

Całość falsyfikatu utrzymana jest w kolorach ciemniejszych, przyczem rysunki są grubsze, przerywane, nieuplastycznione, szczególnie uwydatnia się to w portrecie Kościuszki, w godle państwowem (orle) i tle tabliczek z numeracją.

Falsyfiakat jest dość łatwy do rozpoznania.

Powyższe podaję się do wiadomości z tem, że mogą pojawić się falsyfikaty podobne do opisanego, lecz na innym papierze lub też z pewnemi zmianami w wykonaniu rysunków.

Nr. O.-3085/31

W sprawie poranków recytatorskich artystki K. Rychterówny.

W miesiącu kwietniu b. r. odbędzie tournée na terenie wojew. lubelskiego artystka p. Kazimiera Rychterówna, która urządzi szereg występów recytatorskich, według następującego programu:

Program wieczoru Kazimierzy Rychterówny

I.

A.

Wyspiański: Harfiarka („Wyzwolenie”).
Norwid: List z Ameryki do Marji Trembickiej.

B.

Byron: Dzoë mu sas agapo... (przekł. J. Kasprowicza).
(Wędrówki Childe Harolda”).
E. A. Poe: Dzwony (przekład A. Langeo).

II.

Żeromski: U. 72. a. („Wiatr od morza”).

III.

Tuwił: Piotr Płaksin.
Kossak - Pawlikowska: 1) Listy 2) Strach 3) Czas.
Zegadłowicz: O strachu, knurze i kujawiaku.
Kruszewska: Psy.

Program powyższy przeznaczony jest dla starszej młodzieży od kl. IV-ej gimn. oraz seminarjów nauczycielskich, program zaś „Bajek“ dla dzieci ze szkół powszechnych (od oddziału III-ego). „Bajki“ odbywają się po 3-ej wzgl. 4-ej lekcji. Głównem zadaniem pracy artystycznej p. Rychterówny jest rozpowszechnianie wśród młodzieży „kultury żywego słowa“, zaniedbanej u nas od czasów porobiorowych ze zrozumiałych powodów, a w nowo odbudowanej Polsce wskazanej przepisami zreformowanego programu wychowania językowego.

Kuratorjum zwraca na te występy uwagę P.P. Inspektorów i Dyrekcyj szkół i zachęca do organizowania zbiorowego udziału młodzieży we wspomnianych wieczorach.

Nr. O.-5663/31

W sprawie tablic poglądowych o gruźlicy.

Polski Związek Przeciwgruźliczy, powołując się na okólnik Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn 14/XI-30 r. L.7530/30, zalecający polskie tablice poglądowe o gruźlicy i inne wydawnictwa Związku, zawiadamia, że polskie tablice poglądowe o gruźlicy ujęte są w następujące serje:

- Serja I-sza Zródła i drogi zakażenia gruźlicą,
- „ II-ga Czynniki sprzyjające szerzeniu się gruźlicy,
- „ III-cia Sposoby zapobiegania gruźlicy,
- „ IV-ta Patologia gruźlicy,
- „ V-ta Leczenie gruźlicy,
- „ VI-ta Statystyka gruźlicy.

Każda serja liczyć będzie kilka tablic, ogólna zaś liczba tablic wyniesie około 18 sztuk.

Tablice są wielobarwne i każda obejmuje od kilku do kilkunastu ilustracyj mniejszych oraz tekst.

Cena tablicy niepodklejonej wynosi zł. 2.50 gr., podklejonej półszywno na tekturze z oczkami do zawieszenia zł. 4; tablice podklejone na płótnie z wałeczkami do zwijania podobnie jak mapy kosztują po zł. 6.50 gr. za sztukę.

Nadmieniamy, że ze względów materialnych z naszej strony, a technicznych ze strony zakładów graficznych, nie możemy wypuścić wszystkich tablic w jednym okresie czasu. Tablice wychodzić będą z pod prasy w odstępach około trzy tygodniowych.

Wyszły już z druku następujące tablice:

- z serji I-ej: 1. Zarazek gruźlicy, jego postać, wykrywanie i hodowla,
- 2. Człowiek chory na gruźlicę jest najczęstszem źródłem zakażenia,
- 3. Krowa chora na gruźlicę jest groźnem źródłem zakażenia.
- z serji III-ej: 1. Zasady higieny osobistej życia codziennego z wierszykami Or-Ot'a,
- 2. Zapobieganie gruźlicy wśród dzieci.
- z serji IV-ej: 1. Narządy i drogi oddechowe człowieka,
- 2. Początkowe objawy gruźlicy płuc.

Wkrótce ukaże się z serji II-ej tabl. p. t. „Czynniki sprzyjające szerzeniu się gruźlicy“ ilustrująca niekorzystny wpływ na organizm ludzki niedostatecznego odżywiania, złych warunków mieszkaniowych, pracy, alkoholizmu.

Polskie tablice poglądowe o gruźlicy przewyższają niewątpliwie pod względem treści i formy, będące dotychczas w obiegu z tej dziedziny tablice niemieckie, a pod względem ceny są bez konkurencji, gdyż niemieckie z polskim tekstem, lekko podklejone, kosztują po zł. 15 za sztukę.

Nr. O. 4426/31.

W sprawie wycieczek szkolnych.

Ze względu na zbliżający się sezon wycieczkowy i prawdopodobieństwo urządzania przez młodzież szkolną wycieczek zbiorowych nad polskie morze i do Gdańska, Kuratorjum zwraca uwagę na istnienie w Gdańsku Biura informacyjnego dla spraw wycieczkowych i turystycznych.

Biuro to dostarcza wycieczkom za skromną opłatą kwalifikowanych przewodników, wskazuje polskie restauracje, posiada dla zbiorowych wycieczek urządzone schronisko noclegowe i pośredniczy w uzyskiwaniu w Senacie gdańskim zezwolenia na wjazd na terytorjum W. M. Gdańska.

Biuro informacyjne zwraca specjalną uwagę na to, że do wjazdu na terytorjum W. M. Gdańska dla wycieczek zbiorowych potrzebny jest t. zw. „Wykaz zbiorowy” potwierdzony przez Komisarjat Generalny R. P. P. i przez Senat gdański. W tym celu kierownictwo zakładu urządzającego wycieczkę, winno sporządzić wykaz imienny uczestników wycieczki i dać go do potwierdzenia w odnośnem starostwie, że wszyscy w wykazie umieszczeni są obywatelami polskimi. Tak sporządzony i potwierdzony przez odnośne starostwo wykaz należy na kilka dni przed zamierzonym przyjazdem nadesłać do Biura informacyjnego dla spraw wycieczkowych i turystycznych w Gdańsku, Dworzec Główny poczta polska, które zajmie się uzyskaniem zezwolenia na wjazd w Komisarjacie Generalnym R. P. P. i w Senacie gdańskim i tak uzupełniony wykaz odeśle odwrotnie kierownictwu szkoły.

W ten sposób unikną kierownictwa wycieczek nieprzyjemności z władzami gdańskimi, wskutek nieposiadania prawidłowo wystawionych wykazów zbiorowych.

Biuro informacyjne pomieszczone jest na Dworcu Głównym, co jest również z wielką korzyścią dla przejeżdżających wycieczek.

W sprawie wydawnictwa „Przyroda i Technika”.

Kuratorjum zwraca uwagę i poleca do bibliotek szkolnych wydawnictwo „Przyroda i Technika”, które przynosi najnowsze wiadomości z zakresu badań przyrodniczych i technicznych, jakich jeszcze literatura książkowa nie podaje, dzięki czemu nadaje się znakomicie jako stałe źródło, uzupełniające wiedzę nauczyciela i ucznia wyższych klas.

Nr. O - 3886/31

Nauczyciele geografji powinni zwrócić uwagę na Komunikat w sprawie V Ogólnopolskiego Zjazdu Nauczycieli Geografji w Gdyni, zamieszczony w Nr. 2 Dz. Urz. Kur. O. S. Lub. poz. 21. Pragnącym wziąć udział w Zjeździe Kuratorjum udzieli urlopu od 23 do 27 maja włącznie.

**W sprawie przyjmowania kandydatów na Państw. Instytut. Robót
Ręcznych w Warszawie w r. szk. 1931/32.**

W roku szkolnym 1931/32 nie przewiduje się udzielanie urlopów płatnym nauczycielom szkół powszechnych, pragnącym kształcić się na II roku wspomnianego Instytutu. Nauczyciele szkół powszechnych, posiadający ukończony Wyższy Kurs Nauczycielski (grupa robót ręcznych i rysunku) w Warszawie, Krakowie lub Lwowie w r. 1929 lub wcześniej, mogą ubiegać się o przyjęcie na II kurs Instytutu na podstawie urlopów bezpłatnych lub płatnych za zwrotem kosztów zastępstwa (bez rozłożenia na spłaty ratalne).

Natomiast o roczne urlopy płatne na II kurs wspomnianego Instytutu ubiegać się mogą ci nauczyciele, czynni w państwowych seminarjach nauczycielskich i szkołach średnich, którzy ukończyli roczny Wyższy Kurs Nauczycielski, grupa robót ręcznych i rysunku, najpóźniej w roku 1929 oraz ci nauczyciele, którzy, chociaż nie ukończyli wspomnianych rocznych kursów, lecz pracują przynajmniej od lat trzech jako nauczyciele robót ręcznych w seminarjach nauczycielskich lub szkołach średnich i posiadają m. tuż gimnazjalną ewentualnie seminarjalną oraz świadectwo ukończenia państwowej szkoły średniej przemysłowo-artystycznej lub przemysłowej, względnie conajmniej dwuletnie studia w państwowych akademjach i szkołach sztuk pięknych.

Ubiegający się o przyjęcie nauczyciele powinni złożyć do dnia 15-go kwietnia 1931 r. w drodze służbowej podanie o przyjęcie do Instytutu Robót Ręcznych, wraz z prośbą o udzielenie urlopu. Do podania należy dołączyć: 1) życiorys, 2) metrykę urodzenia i dowody odbytych studiów, 3) poświadczony przez władze odpis wykazu stanu służby, 4) własnoręcznie podpisaną deklarację według załączonego wzoru, (o ile kandydat zgłasza się o urlop płatny), 5) rysunek i akwarelę, wykonane z natury i własnoręcznie podpisane. Do podań dołączą właściwe władze przełożone odpisy wykazów kwalifikacyjnych petentów i wszystkie, w terminie złożone, podania prześlą wraz z indywidualnymi wnioskami do Kuratorjum najdalej do dnia 1 maja 1931 r.

W roku szkolnym 1931/32 na II kurs Instytutu przyjmowani będą mężczyźni i kobiety.

Organizacja studjów i egzaminu z robót ręcznych jako przedmiotu nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich ogłoszona jest w nrze 18 (140) Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 listopada 1924 r.

Kandydaci zgłaszający się na II kurs Instytutu winni dołączyć do podania deklarację według wzoru nadanego Kuratorjum przy piśmie z dnia 13 lutego 1930 r. nr. II-961/30. Wzór wspomnianej deklaracji przesyła się ponownie.

Zawiadomienie o warunkach przyjmowania kandydatów na I kurs Instytutu Robót Ręcznych będzie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa.

Nr. I. K. N. 5176/31.

DEKLARACJA.

Prosząc o przyjęcie na Państwowy Instytut Robót Ręcznych w Warszawie zobowiązuję się się w razie przyjęcia na II kurs:

- 1) przestrzegać ściśle regulaminu Instytutu,
- 2) nie obejmować bez wiedzy i zgody Dyrekcji Instytutu żadnych zajęć ubocznych, lecz poświęcać cały czas pracy na Instytucie,
- 3) pracować przynajmniej lat dwa po ukończeniu Instytutu w szkolenictwie państwowem lub publicznem na stanowisku wyznaczonem mi przez państwowe władze szkolne niezależnie od moich zobowiązań pod tym względem z racji urlopu na W. K. N. i t. p. Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam Ministerstwu W. R. i O. P., nie ukończył . . . studjów lub po ich ukończeniu nie obj . . . wyznaczonego mi stanowiska, zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa Polskiego całą kwotę, otrzymaną tytułem poborów służbowych w czasie studjów na Instytucie.

Podpis

Stanowisko służbowe

44.

II. CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Dwie książki.

„Książka niniejsza jest sprawozdaniem z dwóch konferencyj oświaty dorosłych: polskiej, odbytej w maju 1929 roku w Kazimierzu nad Wisłą i międzynarodowej — w Cambridge w sierpniu tegoż roku.

Udział w obu konferencyjach wybitnych sił naukowych nadał obradom charakter rozważań teoretycznych, charakter refleksyj nad dotychczasową działalnością praktyczną i jej drogami w przyszłości.

Pracy oświatowo-kulturalnej wśród dorosłych w Polsce z dwóch stron grożą niebezpieczeństwa: z jednej spłytenie i ściągnięcie na poziom wiecowego werbalizmu, z drugiej zbytnie zwężenie i ograniczenie do zagadnień nauczania dorosłych i to przeważnie na niższych poziomach.

Obie konferencje potraktowały zagadnienie głębiej a zarazem i szerzej. Problem oświaty dorosłych wystąpił i tu i tam jako wielkiej wagi problemat kultury, mający szczególne znaczenie wobec gwałtownych przemian, zachodzących we współczesnem życiu kulturalnem. Praca szkolna wśród dzieci nie może już dziś wypełnić swej funkcji wprowadzania nowego pokolenia w życie; tempo przemian w tem życiu jest tak szybkie, że między tem, czego ono wymaga, a tem co dać może szkoła powstaje coraz większy dystans. Dalej w związku z wejściem kultury ludzkiej w okres owych szybkich przemian zjawia się wprost niebezpieczeństwo jej samozagłady — o ile w duszach ludzkich nie znajdują się siły, pozwalające utrzymać równowagę już nie statyczną, a dynamiczną. Stąd problemat osobowości człowieka wysuwa się na czoło zagadnień. Nie tylko od tego co umie, ale jakim jest człowiek dorosły, człowiek każdy — tak wiele dzisiaj zależy”.

Powyższe wyjęte z słowa wstępnego książki „Zagadnienia oświaty Dorosłych, Dwie konferencje” – podaję bez komentarzy. Wydaje mi się bowiem, że komentarzy nie potrzeba. I wydaje mi się, że do przeczytania tej książki zachęcać również nie trzeba. Zagadnienia oświaty dorosłych, ogromny splot pojęć i dziedzin z nimi związanych wyrobiły już sobie bowiem wśród nauczycielstwa markę spraw nie prostych, spraw głębokich, spraw dla myśliciela — pedagoga niezmiernie ciekawych, nie mniej przeto trudnych do rozwiązania. Wyrobiwszy sobie taką oto markę, równocześnie wzbudziły głód: głód naukowych studjów, głód głębokiego myślunku, głód książki.

Nie wszędzie zresztą i nie u wszystkich. Dla tych „głodnych” zaś: naukowe studja niezawsze chodzą w parze z codziennymi warunkami i naszymi, powszednimi możliwościami. Pozostaje to drugie: książka i wgłębne z nią obcowanie. Nietrudne do osiągnięcia. Książka „Zagadnienia oświaty dorosłych” jest w Centralnej Bibliotece Kuratorjum O. S. L. Niewielki wysiłek: karta pocztowa i na niej zgłoszenie z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem. Jak zawsze.

W późniejszym rezultacie pozostaje głębokie, wewnętrzne zadowolenie, mnóstwo nowych, niecodziennych myśli, zaspokojony pierwszy głód i wielka, duchowa potrzeba szukania dróg i myśli nowych, nowy głód.

A obok tego wgłębne spojrzenie na człowieka, którego się w codziennej oświatowej pracy wychowuje, któremu się pomaga do samokształcenia i samowychowania. I taki myślę — jest ważny, najważniejszy cel tej książki.

Jeżeli już jest mowa o książkach oświatowych, książkach wędrowniczkach, w pracy oświatowej książkach pierwszej, nieodzownej potrzeby, wspomnieć trzeba o wydawnictwie drugim.

Możnaby je nazwać elementarzem oświatowym, gdyby nie miało lepszej nazwy. Zatytułowane: „Przewodnik oświaty dorosłych”, wydane przez Federację oświatową organizacyj społecznych.

Po przeczytaniu tej książki człowiek jakoś mocniej czuje się w sobie. Bo książka ta nietylko informuje — kto, kiedy i jak, jakimi drogami pracę oświatową prowadzi, nietylko prowadzi nowego adepta oświatowej wiedzy w zakamarki i tajne ścieżki tej wiedzy, nietylko uczy, ale i mocno stawia na nogi; wskazując tradycję, ukazując szeroką pracę w poszczególnych komórkach współczesnej społeczności każe zapracowanemu na kursach wieczorowych, w tej, czy innej organizacji nauczycielowi wyjść na wzgórze i obejrzeć szerszy widnokrąg — na swoją własną pracę spojrzeć z oddalenia, zrozumieć jej znaczenie, poddać kontroli jej celowość, by zeszedłszy do jej dalszego pełnienia uczuć się zrosniętym na moc z przemożnym organizmem oświatowego życia i oświatowej, żmudnej pracy.

I jedną (*Zagadnienia oświaty dorosłych*) i drugą książkę (*Przewodnik oświaty dorosłych*) nie może rzetelny oświatowiec wziąć obojętnie do ręki. *Jest w nich dusza. Jest w nich mózg.* Do duszy zagadać, z mózgu zaczerpnąć trzeba myśli do głębokiej, własnej pracy nad sobą i drugimi.

Wypożyczenie odbywa się na ustalonych warunkach. Wystarczy zgłoszenie na karcie pocztowej. (Dokładny adres!). Czytelnik pokrywa tylko koszty przesyłki zwrotnej. Adres Biblioteki: Centralna Biblj. Pedagogiczna — Kuratorjum O. S. L., Lublin, 3 Maja 6.

J. W. T-O.

Wydawnictwo, które winno się znajdować w biljotece każdej szkoły w Okręgu.

Oddział lubelski Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego wydał *Ilustrowany Przewodnik po Lublinie z planem miasta*. Treść Przewodnika następująca: Wstęp, część informacyjna, inwestycje miejskie, życie gospodarcze, ruch ludności, topografia Lublina, krótki rys historyczny, miasto — zabytki, index alfabetyczny. Komitet redakcyjny Przewodnika stanowią pp: prof. St. Uziembło, ks. dr. L. Zalewski, dr. St. Wojciechowski, dr. Garbaczewski i dr. F. Araszkiwicz. Wydawnictwo staranne, rzecz opracowana na zasadach naukowych. Cena 3 zł. 50 gr; nabywać można *Lublin Pol. Tow. Krajoznawcze, Kapucyńska 7*, także prof. Uziembło, *Powiatowa 1. III piętro i w księgarni Arcta*.

Abiturjenci szkół powszechnych.

Sprawy wychowawcze na szczęście coraz częściej wysuwają się na czoło zagadnień szkolnych i coraz silniej wśród nauczycielstwa utrwala się przekonanie, że tylko ścisła współpraca wychowawcy i nauczającego mogą przyczynić się do podniesienia poziomu umysłowego i intelektualnego młodzieży, mogą przysporzyć Krajowi świątłych, rozumiejących swe obowiązki i przestrzegających swych praw, obywateli

Aby jednak wysiłki gron nauczycielskich mogły wydać należyte plony, aby nawiązać jak najściślejszy kontakt między młodzieżą a szkołą, nie dość jest pozyskać zaufanie młodych w momencie ich pobytu w szkole, nie dość jest powiązać nici, któreby łączyły zarówno nauczycieli z uczniami jak i kolegów, siedzących na wspólnej szkolnej ławie, trzeba jednocześnie umieć zespolić młodzież tak silnie ze wspomnieniami chwil dzieciństwa, spędzonego w murach szkoły, by nawet po ich opuszczeniu powracała ona do nich najczęściej, by czuła się w dalszym ciągu częścią wielkiej rodziny, która, choć znalazłszy się na różnych polach pracy zawodowej, różnie przez los doświadczana, jednak nie będzie nigdy dla swych bliskich obcą, obojętną. Z własnego doświadczenia wiemy, jak miłe są wszelkie koleżeńskie zjazdy, żywo uprzytomniające chwile wspólnych radości i smutków, wspólnych przeżyć wieku młodzieńczego!

Dlaczego tedy tak mało dotychczas uczyniono, by pozwolić zaznać tej rad ści młodzieży, kończącej szkoły powszechne?

Podczas gdy w szkołach średnich względnie często spotykanem zjawiskiem są Koła Abiturjentów, utrzymujące kontakt między swymi członkami, organizujące zjazdy, tworzące sekcje samopomocy dla swych współkolegów, w szkołach powszechnych jest to teren pracy najzupełniej prawie dotychczas nie wykorzystany, a jakże właśnie tam, stanowiący wdzięczne pole pracy.

Hasło jedności szkolnictwa przedewszystkiem zostało podjęte przez nauczycieli szkół powszechnych, a gdzie mogłoby ono najlepiej być zrealizowane, jeśli nie przy wspólnym warsztacie pracy między byłymi abiturjentami szkół powszechnych?

Wszakże wzajemne porozumiewanie się tych, którzy pozostali na roli z pracownikami warsztatów i fabryk oraz bardziej od nich uprzywilejowa-

nymi wychowankami różnych typów szkół średnich, byłoby naprawdę urzeczywistnieniem idei demokratyzacji społeczeństwa, byłoby ścisłym łącznikiem między życiem, a szkołą, byłoby umożliwieniem realnego spojrzenia na wyniki mozolnej pracy nauczycielskiej.

W chwili rozpoczynającego się drugiego półrocza szkolnego rzucam tych kilka myśli pod roz wagę wychowawców młodzieży, a może, zanim wychowankowie ich roz pierzchną się po świecie, zanim wyłamia się z pod ich wpływu, spróbują zespolić ich w Kołach Abiturjentów, spróbują zachęcić do dalszego współdziałania, do urzeczywistniania słów, tak często im powtarzanych:

„Młodość życia jest rzeźbiarką,
Co wykuwa żywot cały”.

J. Komornicka.

Z jasnych chwil...

W momencie ogólnego przygnębienia, ogólnej biedy, ogólnego narzekania na „ciężkie czasy” niełatwo jest znaleźć sposobność do przeżycia chwil radości, chwil prawdziwego zadowolenia.

A jednak mnie właśnie nadarzyła się ku temu ostatnio sposobność.

Przypadkowo podczas swych służbowych peregrynacji, nie mogąc dla braku środków komunikacyjnych dotrzeć do właściwego celu podróży, zatrzymałam się w Kraśniku i zwizytowałam niedawno zorganizowaną szkołę Nr. 2, a to, co tam zastałam, dało mi pełnię wewnętrznego zadowolenia. Szkoła, chwilowo prowadzona jeszcze bez samodzielnego budżetu, mieszcząca się w lokalu wspólnym ze szkołą Nr. 1, powierzona opiece p. o. kierowniczkę, jest jednak kuźnicą zdrowej myśli wychowawczej i naukowej. Wszędzie znać rękę kierowniczkę szkoły, wszędzie znać celową pracę grona. Każda lekcja szczegółowo przygotowana, wszędzie widzieć dbałość o należyte wykorzystanie wypożyczanych ze szkoły Nr. 1 lub też przygotowanych własnym „przemysłem” pomocy naukowych, wszędzie znać skoordynowanie poczynań.

Pewnie że tu i owdzie dają się podczas lekcji zauważyć braki metodyczne, ale świadomość wysiłku, by było lepiej, pozwala wierzyć, że niedociągnięcia w tym kierunku można będzie wyrównać.

Gdybyśmy częściej spotykali się z takim pojmowaniem obowiązków nauczycielskich, rola wizytujących stałaby się owocniejszą, bo zamiast konieczności wykazywania błędów i zaniedbań, moglibyśmy naprawdę stać się instruktorami, spieszącymi z pomocą mniej doświadczonym czy też słabiej do zawodu przygotowanym pracownikom.

Za te więc „jasne chwile”, których mi dostarczył pobyt w szkole Nr. 2 w Kraśniku, żywię szczerą wdzięczność zarówno dla dzielnej kierowniczkę jak i dla Grona, wysiłkiem swoim wykuwającym „lepsze jutro” szkoły polskiej.

J. Komornicka
Okręg. Wizytator Szkół.

K O N K U R S Y .

Rada Szkolna Powiatowa w Chełmie ogłasza konkurs na następujące posady kierowników szkół powszechnych:

1) 7-mio klasowej publ. szkoły powsz. w Wiszniewicach (dawniej Cyców)

2) 7-mio klasowej publ. szkoły bliźniaczej w Rejowcu

3) 7 mio klasowej publicznej szkoły powsz. w Siedliszczu

4) 7-mio klasowej publicznej szkoły powszechnej w Sawinie, gmina Bukowa

5) 7-mio klasowej publicznej szkoły powszechnej w Świerżach.

Kandydaci winni się wykazać przynajmniej 2-letnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w szkolnictwie publicznem i pełnemi kwalifikacjami.

Kandydaci ubiegający się o posady, posiadający ukończony Instytut Nauczycielski względnie wyższy kurs nauczycielski lub kwalifikacje równorzędne, będą mieli pierwszeństwo.

Udokumentowane podania składać należy w drodze służbowej na ręce Inspektora Szkolnego w Chełmie w terminie 4-tygodniowym od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Szkolnej Powiatowej:

(—) *Tadeusz Kozerski*

Rada Szkolna Powiatowa w Radzynie Podlaskim ogłasza konkurs na posadę stałego Kierownika publicznej 7-klasowej szkoły powszechnej w Milanowie.

Szkoła mieści się we własnym, zbudowanym w 1928 r. budynku szkolnym. Przy szkole jest mieszkanie służbowe dla kierownika, składające się z 3 pokoi i kuchni oraz 2 morgi gruntu. Stacja kolejowa w miejscu.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim. Udokumentowane podania należy wnosić drogą służbową do Inspektora Szkolnego w Radzynie w terminie 6-tygodniowym od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Przewodniczący (—) *Ks. T. Osiński.*

Ogłoszenia.

Marja Michalska unieważnia skradzioną legitymację nauczycielską wydaną przez Kuratorjum Szkolne w Lublinie.

Skradziono mi legitymację Nr. 162, wystawioną na imię **Andrzej Seroczyński**, nauczyciel w Ustrzeszy, woj. lubelskie, wydaną w 1929 r. przez Inspektorat Szkolny w Radzynie - Podl.

Skradziono mi legitymację Nr. 1063, wystawioną na imię **Franciszka Robakówna**, nauczycielka z Lisiwołki, woj. lubelskie, wydaną w 1928 r. przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego.

Zgubiono legitymację Nr. 198 **Diny Markus**, wydaną przez Inspektorat Szkolny Biłgoraj.

Prenumerata roczna zł. 6, półroczna zł. 3. Numer pojedynczy 60 gr.
Konto P.K.O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne
